

Вимоги замовника виконуються згідно з умовами ТД, або Чому не варто завжди довіряти роз'ясненням замовника на звернення. Рішення АМКУ

Відповідно до абзацу 2 пункту 54 Особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 № 1178 (далі — **Особливості**), фізична/юридична особа має право не пізніше ніж за три дні до закінчення строку подання тендерної пропозиції звернутися через електронну систему закупівель до замовника за роз'ясненнями щодо тендерної документації та/або оголошення про проведення відкритих торгів та/або звернутися до замовника з вимогою щодо усунення порушення під час проведення тендеру (далі — **звернення**). Усі звернення автоматично оприлюднюються в електронній системі закупівель без ідентифікації особи, яка звернулася до замовника. Замовник повинен протягом трьох днів з дня їх оприлюднення надати відповідь на звернення та оприлюднити її в електронній системі закупівель.

Тобто потенційний учасник може звернутися через електронну систему до замовника із запитанням щодо роз'яснення незрозумілих йому умов закупівлі, в тому числі в частині уточнення можливих варіантів їх виконання. Виходячи зі змісту абзацу 2 пункту 54 Особливостей, замовник у відповідь на такі запитання надає лише роз'яснення.

Проте чи може замовник завжди правильно трактувати свої умови згідно з роз'ясненнями? І які можливі наслідки неправильного їх трактування?

Розглянемо випадок за обставинами рішення Комісії Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель (далі — Комісія) в частині неправильного роз'яснення замовником умови закупівлі.

Рішення Комісії від 08.10.2024 № 16493-р/пк-пз, закупівля № [UA-2024-08-12-005568-a](#).

Обставини, пов'язані з розглядом скарги

Предметом процедури закупівлі є товар.

За умовами закупівлі від учасників вимагався сертифікат відповідності системи управління якістю на виробництві обладнання електрохімзахисту стандарту ISO 9001.

Через електронну систему закупівель було оприлюднено звернення за роз'ясненням, згідно з яким суб'єкт звернення мав на меті уточнити, чи відповідатиме сертифікат відповідності системи управління якістю на виробництві електричного устаткування стандарту ISO 9001, згаданому у вимозі, адже обладнання електрохімзахисту відноситься до електричного устаткування. В доповнення до цього звернення було оприлюднено ще одне окреме звернення, у якому, найімовірніше, той же суб'єкт звернення уточнив, що відсутній вид економічної діяльності «Виробництво обладнання електрохімзахисту», натомість наявний вид економічної діяльності «Виробництво іншого електричного устаткування».

У відповідь на ці звернення замовник роз'яснив, що у випадку наявності в учасника сертифіката на систему управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015) на виробництво електричного устаткування, виробництво електророзподільного устаткування та контрольної апаратури тощо, згідно з КВЕДами діяльності 27.12 та/або 27.90 такий сертифікат відповідатиме наведеній вимозі тендерної документації.

Обставини розгляду скарги

Учасник у складі своєї пропозиції надав сертифікат на систему управління якістю стосовно оптової торгівлі обладнанням та устаткуванням для електрохімічного захисту металевих конструкцій, в т. ч. трубопроводів від корозії, виробництво електричного устаткування, виробництво електродвигунів, генераторів, виробництво електророзподільної та контрольної апаратури за КВЕД 27.90, 27.12, 46.90, що відповідають вимогам ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT).

Замовник визначив цього учасника переможцем процедури закупівлі.

Позиція скаржника

Вважаючи рішення про визначення конкурента переможцем процедури закупівлі протиправним, скаржник просив Комісію зобов'язати замовника скасувати таке рішення. Скаржник наголосив, що наданий переможцем сертифікат не стосується виробництва обладнання електрохімзахисту.

Позиція Комісії

Комісія проаналізувала вимоги тендерної документації та документи тендерної пропозиції переможця. В результаті встановила відсутність у складі пропозиції переможця сертифіката відповідності системи управління якістю на виробництві обладнання електрохімзахисту саме стандарту ISO 9001. Тому дійшла висновку, що наявна невідповідність в документах пропозиції переможця.

Коментар

Як ми бачимо, Комісія не взяла до уваги роз'яснення замовника, викладене в електронній системі. Тут напрошується висновок, що замовник неправильно роз'яснив, яким альтернативним чином учасник може виконати вимогу тендерної документації, а точніше, який документ може бути зарахований на виконання такої вимоги, тим самим неумисно ввівши учасників в оману. Як результат, пропозицію учасника можуть відхилити через це.

Нагадаю, що [абзацом 2 пункту 54 Особливостей](#) визначено ще один вид звернення, а саме звернення із вимогою щодо, так би мовити, внесення змін до тендерної документації.

За подібних обставин потенційним учасникам краще звертатись до замовника із вимогою щодо внесення змін до тендерної документації, а не зі зверненнями, шукаючи альтернативи виконання вимоги.

Замовнику ж, коли він отримує подібні звернення за роз'ясненнями, потрібно ретельно обдумати умову, якої стосується таке звернення, і зважити, чи альтернатива дійсно відповідатиме умовам тендерної документації. Якщо ж замовник матиме сумніви в можливості виконання вимоги способом, щодо якого запитує потенційний учасник, замовнику слід привести свою вимогу до такого способу або ж зазначити про неможливість його застосування. До речі, для надання відповіді на подібні звернення замовнику стане в пригоді візирець протоколу від порталу RADNUK.COM.UA [про надання роз'яснення на звернення \(запитання\)](#).

Варто також зазначити, що цього року адміністратором електронної системи закупівель об'єднано функціонал звернення за роз'ясненнями та вимогою про усунення порушень. По суті, вони відрізнятимуться лише за змістом. Тобто в першому буде фігурувати запитання, в іншому — вимога до замовника щодо вчинення певних дій.

Читайте також публікації:

[«Неподання учасником документа, що не передбачений додатком до ТД з переліком документів, які подаються учасником у складі тендерної пропозиції: позиція АМКУ»;](#)

[«Встановлення вимог щодо наявності сертифікатів ISO. Чи є ця вимога дискримінаційною для учасників торгів?»;](#)

«Чи потрібно дотримуватися вимог Постанови № 710, якщо джерело фінансування — власні кошти?».